

Olsztyn, dnia 19 sierpnia 2014 roku

PS-IV.431.3.14.2014.EK

**Miejsko-Gminny
Ośrodek Pomocy Społecznej
14-400 Pasłęk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 ze zm.), zwanej dalej ustawą, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowiska pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu, przeprowadził w dniach 27,28,29 maja i 2,4,5 czerwca 2014 roku kontrolę kompleksową Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2013 r. do 5 czerwca 2014 r. Ustalenia z kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole podpisanym przez kierownika kontrolowanej jednostki w dniu 5 sierpnia 2014 roku. Zastrzeżeń do protokołu nie wniesiono. Dokumentami regulującymi funkcjonowanie Ośrodka są statut i regulamin organizacyjny.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry stwierdzono, że kierownik MGOPS spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy, natomiast pracownicy socjalni posiadali uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego określone w art. 156 ww. ustawy oraz art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 48, poz. 320). W okresie objętym kontrolą pracownicy uczestniczyli w szkoleniach z zakresu pomocy społecznej oraz Kodeksu postępowania administracyjnego.

Ośrodek nie spełnia wymagań art. 110 ust. 11 ustawy, obligującego do zatrudnienia w ośrodku pomocy społecznej pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej niż trzech pracowników socjalnych. Ponadto w toku kontroli stwierdzono niewykonanie, wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem z dnia 31 maja 2011 r. nr PS-IV-EB.431.1.6.2011.ID, zalecenia dotyczącego podjęcia działań w celu zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy. Zalecenie zostało nałożone na panią Elżbietę Marszałkowską kierownika MGOPS w Pasłęku, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, która była zatrudniona w Ośrodku do dnia 30 września 2013 roku. Z dniem 1 października 2013 roku obowiązki kierownika powierzono pani Agnieszce Pocełujko.

Gmina Pasłęk posiada i realizuje Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005–2015. Na dzień kontroli Ośrodek był w trakcie opracowywania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na kolejne lata.

Pośród zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 ustawy, gmina nie realizuje zadań, o których mowa w punktach 7, 8, 9 z uwagi na brak wniosków o udzielenie pomocy. Ponadto nie realizuje zadania określonego w pkt 12, tj. nie prowadzi mieszkania chronionego. Wg oświadczenia kierownika Ośrodka zadanie nie jest realizowane z uwagi na brak odpowiednich pomieszczeń w zasobach lokalowych gminy.

Z uwagi na brak wniosków o udzielenie pomocy nie realizowane jest zadanie określone w art. 17 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy, tj. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze oraz prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym.

Analiza akt świadczeniobiorców objętych pomocą wykazała, iż pomoc udzielana była zasadnie. Świadczenia przyznawane były w trybie decyzji administracyjnych, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego bądź jego aktualizacji.

MGOPS w ramach zadań własnych gminy organizował i świadczył usługi opiekuńcze, nie organizował i nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rada Miejska w Pasłęku w dniu 11 lutego 2011 roku podjęła Uchwałę Nr I/7/2011 w sprawie zatwierdzenia zasad przyznawania i naliczania odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasłęku. Uchwałą Nr X/91/13 z dnia 13 listopada 2013 r. Rada Miejska w Pasłęku wprowadziła zmiany dot. ustalenia ceny jednej godziny usług opiekuńczych i jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych.

Kontrolujący stwierdzają, iż uchwała Rady Miejskiej w Pasłęku powinna określać szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania – stosownie do delegacji wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy. W toku kontroli, kierownik Ośrodka przedstawił projekt uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, który zostanie przedłożony do zatwierdzenia na najbliższej sesji Rady Miejskiej w Pasłęku.

Gmina nie realizowała zadania zleconego z zakresu administracji rządowej wynikającego z art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy, tj. nie organizowała i nie świadczyła specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby wymagające wsparcia w ww. formie kierowane były do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez ŚDS.

Od stycznia 2013 roku na terenie Gminy Pasłęk funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Rzeczej dla 40 osób z zaburzeniami psychicznymi. W drodze decyzji administracyjnej Ośrodek kierował mieszkańców gminy do udziału w zajęciach w ww. Domu. Stwierdzone nieprawidłowości:

- jeden z analizowanych wywiadów środowiskowych został przeprowadzony po terminie;
- w każdym analizowanym przypadku jedną decyzją orzekano o skierowaniu do ŚDS oraz ustalano odpłatność za świadczone usługi;
- trzy decyzje orzekały o zwolnieniu stron z odpłatności, w sytuacji ich uprawnień do przyznania nieodpłatnych usług w myśl art. 51b. ust.1 ustawy.

Ponadto gmina nie realizowała zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 4, 7, 8 ustawy z uwagi na brak wniosków o udzielenie pomocy.

MGOPS realizował rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Decyzje nie zawierały informacji dotyczącej rodzaju przyznanego posiłku i jego ceny jednostkowej. Kierownikowi Ośrodka udzielono instruktażu w ww. zakresie.

Ośrodek kierował do domu pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponosił odpłatność za ich pobyt w dps. udzielał pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, wypłacał wynagrodzenie opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną, przyznane postanowieniem sądu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1

ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), wnoszę o podjęcie przez kierownika kontrolowanej jednostki, jako osoby odpowiedzialnej za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania mające na celu osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych do liczby mieszkańców – stosownie do art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Przedłożyć organowi kontrolującemu kserokopię, potwierdzoną za zgodność z oryginałem, podjętej przez Radę Miejską w Pasłęku uchwały w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania, stosownie do postanowień art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.
3. Orzekać decyzją administracyjną nieodpłatne świadczenie usług w ośrodku wsparcia, w przypadku gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 250% odpowiednio kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2, zgodnie z art. 51b. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
4. Podjąć działania w celu utworzenia mieszkania chronionego, stosownie do art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej.
5. Każdorazowo wydawać odrębne decyzje w sprawie skierowania do ŚDS oraz ustalenia odpłatności za korzystanie z usług w ośrodku wsparcia, zgodnie z art. 51 b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji zaleceń – niezwłocznie.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) kontrolowanej jednostce przysługuje prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, informację o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków należy przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wzrostu Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie